GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEK

Šibensko izdanje (II)

Poštarina plaćena

TRIBUNA

IZLAZI SVAKI DAN
UPRAVA: Šibenik ulica Episkopa Milaša.
UREDNIŠTVO: Šibenik, ul. Ep. Milaša. Telef. 41.
PRETPLATA mes. d. 25, za inostranstvo din. 35.
Primerak 1.- din.

GODINA V | RUKOPISI se ne vraćaju. | Subota 20 februara 1937 | ČEKOVNI RAČUN Zagreb 46.798 | BROJ 42

ENGLESKA, NAJJAČA SILA SVETA

Dominioni pomažu naoružanje — Za alijansu Engleske, Francuske i Sovj. Rusije
Veliki i značajni govor engleskog premijera g. Baldvina

LONDON 19 februara (h). U britanskim dominionima izazvalo je veliku pažnju odluka Britanske vlade o naoružanju za narednih 5 godina u visini od 375 miljardi dinara. Nova Zelandija Australija i Južna Afrika javile su se da su spremne preuzeti na sebe odgovarajući dio ovog naoružanja i da izrade sve potrebne planove za ovaj džinovski plan. Jedino izgleda da Granada nije složna sa ovim namerama.

LONDON 19 februara (h) U debati o naoružanju u Donjem domu govorio je Radnički poslanik Vadžvud, koje je rekao da Engleska ima samog jednog neprijatelja na cijelom svijetu, a taj je Njemačka. Stoga on predlaže, da se obrazuje jedna aljansa izmedju Engleske, Francuske i Sovjetske Rusije.

Njegovom izlaganju pridružio se i drugi radnički poslanik Toford Kript, koji kaže, da se nesmije vjerovati njemačkim izjavama o miru. I on pledira za alijansu Engleske, Francuske i Rusije.

LONDON 19 februara (h) Sinoćnju debatu u Donjem domu završio je ministar pretsjednik Gosp. Baldvin. On se je najprije obranio od napada laburističke stranke, pa je izjavio da treba učininiti sve moguće napore da se izvjesne zemlje vrste u članstvo društva naroda. Zatim je prešao na predlog o naoružanju Engleske napomenuvši, da ona mora biti najveća i najjača sila na svijetu. Sada se radi na uklanjanju nedostataka u Engleskom naoružanju. Naročita će se pažnja posvetiti jačanju vazduhoplovstva. Engleska će vojska posle ove reorganizacije i pojačanja biti ipak manja nego je bila 1914 g. U slučaju da u Evropi bukne rat nikakva sila neće biti u mogućnosti da ga lokalizuje. Naprotiv i najmanjim incidentom planiče čitava Evropa. Ako se ne ujedine države sa približno istim interesima onda će najskorija budućnost donijeti Evropi još jednn 1914. ali još strašniju, još krvaviju. Misao kolektivne sigurnosti može biti pozitivna samo u tom slučaju, ako je na njenoj strani pretezna većina da nijedna država nemože doći na pomisao da taj kolekttvno napadne. To bi se moglo postići, kad bi Društvo naroda bilo univerzalno. Engleska ima svoje posede preko mora i ona ima dosta briga da se stara o svojoj bezbednosti.

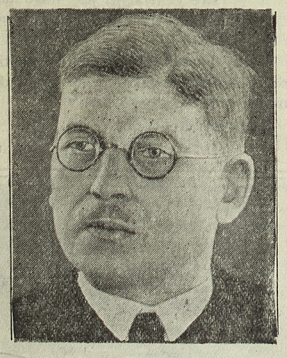
PARIZ, 19 februara (h). Na inicijativu Iraka slobodna država Egipat zatražila je članstvo u društvu naroda.

LONDON, 19 februara (h). Prema nečasnim vestima iz Indije u mnogim mestima napadnute su britanske čete. Nekoliko oficira i više desetina vojnika ranjeno je.

Turska odlučno brani
interese svoga naroda

CARIGRAD, 19 februara (h). Sutra se u Carigradu, podpresedništvu samog šefa države Kemala Atatirka održava sednica ministarstva saveta. Sednica će precizirati upute delegatima republike koji odlaze pod vodstvom Numana Rifata u Ženevu da vode pregovore o stupanju na snagu ugovora o Sandzaku Aleksandreti. Zvanični ugovori Turske žele osujetiti namjere Sirije u kojoj postoji pokret koji želi da osujeti opravdane težnje Turske republike i njenog naroda. Turska odlučno odbiva bilo koje koncesije po ovom sporu. Ona stoji ne samo na stanovištu da ovaj ugovor što prije stupi na snagu već da naročito predusretne neželjenim događajima. Ovde se već čuju opomene Sirijskoj nacionalnoj vladi da Turska neće dozvoliti nasilnog akta i da neće dozvoliti da se tursko francuski sporazum stavi van snage.

Sastanak
Hitler - Sušnig



Kancelar dr Sušnig

BEČ 19 februara (m) Iz dobro informiranih krugova saznaje se da će početkom iduće sedmice posetiti Beč njemački ministar spoljnih poslova Fon Noirat. Njegova misija je između ostaloga i to, da lično uruči poziv kancelaru Sušnigu, da bi učinio posjetu presedniku republike g. Hitleru na njegovom imanju u Bertensgabenu.

Gibraltarom dominiraju
njemački topovi

RIM 19 februara (h). Dosadašnji španski nacionalistički atašej pri Kvirinalu, koji je odmah u početku gradjanskog rata pristupio nacionalistima, napustio je jutros Rim i otputovao na novu dužnost komandanta ratne luke Perol.

GIBRALTAR 19 februara (h). Tokom jučerašnjeg dana nacionalistički avijoni bacali su nad Almerijom propagandne letke u kojima se poziva stanovništvo na predaju.

GIBRALTAR, 19 februara (h). Grad i okolica puni su njemačkih ratnih brodova tako da njemački topovi danas gospodare vratima Sredozemnog mora.

LONDON 19 februara (h) Rojter javlja: Prema vestima iz Valencije vlada je objavila opštu mobilizaciju od 1932 do 1936 godine.

Lindberg se spustio u Bagdad

LONDON, 19 februara (h). Prema jutrošnjim vestima iz Bagdada, poslije velike bure i borbe na život i smrt bračni par Linberg sretno se spustio u blizini grada.

JUGOSLAVENSKO-BUGARSKA
CARINSKA UNIJA

(Od našeg dopisnika)

BEOGRAD, 19 februara (b) Od naročitog saradnika) U ovamošnjim privrednim krugovima se podvlači da se na konferenciji država Balkanskog sporazuma u Ateni raspravljalo i o pitanju jugoslovensko-bugarske carinske unije.

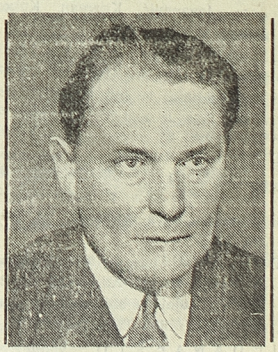
To pitanje u ostalom ne pretstavlja prvi slučaj u odnosima između tih dviju jugoslovenskih zemalja, dapače je poznato da se već pred 30 godina pokušalo privrednim putem izvršiti i političko zbliženje između njih. Taj pokušaj carinske unije između Bugarske i Srbije propao je bio zbog intriga velikih sila. Međutim je to pitanje ponovno stavljeno na dnevni red koncem 1935 godine zaključkom Trgovačke i industriske komore u Ljubljani. Taj je predlog naišao na vrlo simpatični prijem koliko u Sofiji toliko i u Beogradu, osobito u privrednim krugovima. Od tada se pak o tom pitanju nije više ništa čulo sve do sada, tako da neki skeptici tvrde da je o tome još preuranjeno govoriti.

Obe države imaju vrlo sličnu privrednu strukturu. Pošto u njima prevladava zemljoradnja, to su njihovi međusobni trgovački odnosi vrlo neznatni. Tako je n. p. iznosio:

	bugarski uvoz iz Jugoslavije	bugarski izvoz u Jugoslaviju
	(u 1000 Din.)	
1934.	2.959	1853
1935.	3.700	13118
1936. I polug.)	2.099	3045

Bugarska uvozi iz Jugoslavije pretežito konje, kemikalije i papir, a tamo izvozi ugljen i industriske biljke. Želja za carinskom unijom dolazi od strane jugoslavenske industrije koja je u izvjesnim granama (željezo, drvo i kemikalije) bolje razvijena od one bugarske. Carinska unija bi bila i u interesu stalnog porasta zadrugarstva koje se u obim zemljama podupire. Svakako bi to ipak bilo od velike koristi za pojačanje međusobne izmjene dobara, naročito u pravcu stvaranja jednog zajedničkog ekonomskog područja između Crnog i Jadranskog Mora.

Demantuju se vijesti
o atentatu na g. Geringa



Gosp. Goering

BEOGRAD, 19 februara (g). Sinoć je Beograd bio uznemiren jednom alamartnom viješću o ubijstvu generala Gringa. Jedna strana agencija krivo je interpretirala vijest po kojoi je u jučerašnjem lovu general Goring ubio 3 vuka. Noćas je vjest demantovana.

SOFIJA, 19 februara (h). Sinoć su organi vlasti uhapsili veliki broj aktivnih oficira pristalica političke grupe „Zvono" Uzroci hapšenja još su nepoznati.

Prošlost, historija i brojevi govore protiv Udružene opozicije:

Oprosti im, narode, jer neznaju ni što rade, ni što govore

Zadjimo na čas u prošlost, prelistajmo historiju i pustimo, da govore brojke

Prama „Almanahu Kraljevine Jugoslavije", IV jubilarni svezak, izdatog s odobrenjem centralnog presbiroa predsjedništva ministarskog saveta, a koji je pozvaničnim podacima sastavio Viktor Manakin glavni urednik (drugo izdanje 1932) — mi smo u našoj državi, bivšoj SHS od oslobodjenja i ujedinjenja, dakle od 17—XII—1918, pa do 6 januara 1929, ima ni više ni manje nego 24 vlade i baš :

PRVU vladu radikala Stojana Protića od 17—XII—1918 do 16—VIII—1919 u kojoj su bili ministri, medju ostalim i Trumbić, Pribičević, Davidović itd.

DRUGU vladu demokrate Ljube Davidovića od 16—VIII—1919 do 18—X—1919 u kojoj su bili ministri medju ostalima: Davidović, Trumbić, Pribičević, Kosta Timotijević i drugi.

TREĆU vladu demokrate Ljube Davidovića od 1—X—1919 do 19—II—1920, u kojoj su bili ministri medju ostalima : Davidović, Trumbić, Pribičević, Krizman, Kosta Timatijević i drugi.

ČETVRTU vladu radikala Stojana Protića od 19—II—1920 do 17—V—1920, u kojoj su bili ministri Trumbić, Joca Jovanović, Marko Trifković, Mišo Trifunović itd.

PETU vladu radikala dr. M. Vesnića od 17—V—1920 do 18—VIII—1920 u kojoj su bili ministri : Trumbić, Davidović, Pribičević, Joca Jovanović, Krizman, Kukovac, Marko Trifković itd.

ŠESTU vladu radikala dr. M. Vesnića od 1—VIII—1920 do 1—I 1921, u kojoj su bili ministri: Trumbić, Pribičević, Joca Jovanović, Krizman, Kukovec, dr. I. Marković, Marko Trifković i drugi.

SEDMU vladu radikala N. Pašića od 1—I—1921 do 26—III—1921 u kojoj su bili ministri : Pribičević, Joca Jovanović, Krizman, Kukovec, Marko Trifković itd.

OSMU vladu radikala N. Pašića od 20—III—1921 do 24—II—1921, u kojoj su bili ministri: Pribičević, Joca Jovanović Krizman, Kukovec itd.

DEVETU vladu radikala N. Pašića od 24—XII—1921 do 16—XII—1922, u kojoj su bili ministri: Pribičević, Lazica Narković, M. Trifković itd.

DESETU vlada radikala N. Pašića od 16—XII—1922 do 2—V 1923, u kojoj su bili ministri: Lazica Marković, Miloš Trifunović itd.

JEDANAESTU vladu radikala N. Pašića od 2—V—1923 do 27—III—1924, u kojoj su bili ministri: Lazica Marković, Miloš Trifunović, M. Trifković itd.

DVANAESTU vladu radikala N. Pašića od 27—III—1924 do 21—V—1924, u kojoj su bili ministri: Pribičević Krizman, Vilder (podsekretar), Miloš Trifunović, M. Trifković itd.

TRINAESTU vladu radikala N. Pašića od 21—V—1924 do 27—VII—1924, u kojoj su bili ministri : Pribičević, Krizman, Vilder (pod sekretar).

ČETRNAESTU vladu demokrate Ljube Davidovića od 27—VII—1924 do 6—XI—1924 u kojoj su bili ministri: Grol, Kukovec i t. d.

PETNAESTU vladu radikala N. Pasića od 6—XI—1924 do 29—IV—1925, u kojoj su bili ministri: Pribičević, Krizman, Vilder (pod sekretar) itd.

SESNAESTU vladu radikala N. Pasića od 29—IV—1925 do 18—VII 1925, u kojoj su bili ministri : Pribičević, Vilder (podsekretar) itd.

ŠEDAMNAESTU vladu radikala N. Pašića od 1—VII—1925 do 8—IV—1926, u kojoj su bili ministri : Stjepan i Pavle Radić.

OSAMNAESTU vladu radikala N. Uzunovića od 8—IV—1926, kojoj je bio ministar Stjepan Radić.

DEVETNAESTU vladu radikala N. Uzunovića od 15—IV—1926, do 24—XII—1926, u kojoj je bio ministar Stjepan Radić.

DVADESETU vladu radikala N. Uzunovića od 24—XII—1926 do 1—I—1927, u kojoj su bili ministri : Radić, Ing. A. Košutić i dr.

DVADESET PRVU vladu radikala N. Uzunovića od 1—I—1927 do 17—IV 1927 u kojoj su bili ministri Trifunović, Kukuvec i dr.

DVADESET DRUGU vladu radikala N. Vukičevića od 17—IV 1927 do 23 II—1928.

DVADESET TREĆU vladu radikala N. Vukičevića od 23—II—1928 do 30—VIII—1928, u kojoj je medju ostalima bio i ministar Grol.

DVADESET ČETVRTU vladu Klerikala A. Korošca od 28—VII—1928 do 6—I 1929 u kojoj je medju ostalim bio i ministar Grol.

*

Dakle 24 vlade u nešto preko deset godina života našega naroda i naše države,

24 vlade od kojih 20 radikalskih sa ministrom predsjednikom radikalom i baš : dvije vlade St. Protića, dvije vlade M. Vesnića, dvije vlade N. Vukičevića, četiri vlade N. Uzunovića, deset vlada N. Pašića. Radikali su dakle imali vladu i bili na čelu oko 9 godina.

24 vlade od kojih tri sa Ljubom Davidovićem, vodjom demokrata na čelu i jedna vlada sa vodjem klerikala dr. Korošcem na čelu, koja je vladala samo 5 mjeseci.

Radikalna stranka je imala svoje ministre u skoro svim vladama. Ljuba Davidović je bio tri puta ministar predsjednik, pet puta ministar, dok je njegova stranka bila zastupana u raznim ministarstvima.

Svetozar Pribičević je bio 12 puta ministar, u 12 vlada, a to znači skoro 5 godina.

Dr. Ante Trumbić je bio ministar 6 puta, u 6 vlada, preko 2 godine.

Joca Jovanović je bio ministar pet puta

Radić i Radićevci su bili ministri 4 puta u 4 vlade.

Dr. H. Krizman je bio ministar šest puta.

Grol je bio ministar 2 puta. I tako dalje, i tako dalje.

*

Radikali Pašića, Protića, Vesnića i drugova, okupljeni su danas oko Ace Stanojevića, Lazice Markovića i drugova, i oni su danas članovi Udružene opozicije. Za njih su zadnji općinski izbori pokazali, da ne raprezentiraju nikoga i da u narodu nemaju oslona.

Pribičevićevi samostalni demokrati su takodjer danas članovi Udružene opozivije. Oni su bili zastupani u 12 vlada, ma da nikad u parlamentu ni onda, ka da su sami vodili izbore, — nisu imali više od 20 narodnih poslanika. U zadnjim opštinskim izborima nisu dobili ni toliko opština, koliko bi mogao nabrojiti na prstima dvaju ruku. Oni su negda imali inteligenciju i omladinu. Njihova je snaga bila Lika. Danas nemaju više ni inteligenciju, ni omladinu, ni Liku A nemaju više ni onoga, koji je sam bio stranka. Mrtav je Svetozar Pribičević, mrtvi su i samostalni demokrati. Nosioce integralnog jugoslovenstva i obznane protiv Hrvata, oni koji su sjedili u 12 vlada, danas su nosioci plemenskog šovinisma. Oni su se sakrili pod okrilje Mačeka i drže se od injekcija, koje im on daje, da im produlji život.

Demokrati Ljube Davidovića su takodjer članovi Udružene opozicije. Jest i oni, koji su niz godina bili nosioci i podrška raznih vlada i režima. Oni su bili zastupani i imali svoje ministre u raznim vladama. Oni su negda bili golema vojska, ali su zadnii parlamentarni i opštinski izbori dokazali, da danas ostadoše generali bez vojske.

Joca Jovanović—Pižon, vodja zemljoradnika, bio je pet puta ministar, ma da u narodnoj skupštini nije imao mnogo više od toliko narodnih poslanika. On je imao i još ima : vikače i bukače, demagoge i politikante, ali nema uza se narod.

Dr. Ante Trumbić je bio ministar 6 puta, ma da su mu svakih izbora morali tražiti srez u kojem će dobiti mandant. Rodjeni Split ga je izabrao samo jedan put i to u konstituanti.

Radićevci su bili 4 puta u vladi, ma da su po broju svojih pristaša i birača, te po snazi u narodu, imali više prava, da udju u vladu, nego Pribičević, Davidović, Jovanović i drugi.

*

Mogao bi, da stavim točku i da završim, jer ono što mislim i što hoću, da kažem svakome je jasno. Logičan zaključak dolazi sam po sebi, a taj je : Stari političari se prikazuju narodu kao spasioci iz današnjih teških političkih prilika. Oni za sve nevolje okrivljuju druga. A medjutim oni su jedini krivci za sve narodne muke i nedaće. Oni su jedini i glavni krivci što je narod rastrgan godinama plemenskim i vjerskim nesuglasicama, jer zbog njihovih vječitih svadja i razdora, došlo je do plemenske omraze, apsolutizma i diktatora, do današnjeg stanja. Politika starih političara je upropastila narod Njima i nije do programa, jer ga i nemaju, njima je samo do intriga, laži i podvala, do njih.

Ljudi i stranke, koje danas sačinjavaju Udruženu Opoziciju, upravljali su ovom državom od njezinog osnutka, pa dalje. Ne doduše kao cjelina, ne kao Udružena Opozicija, već kao pojedinci stranke, saradjujući sada u kvalicionom sada u koncentracionom kabinetu.

Stari političari i stare stranke, oni samo oni nose odgovornost za današnje stanje i današnje prilike, proti kojima se danas toliko bune i puntaju. Oni su bili nosioci i podrška svih vlada Još više oni su bili uzeli monopol na upravu države i ministarske fotelje. Oni su donijeli ustave i zakone. Oni su provodili izbore u kojima su mrtvi i odsutni birali poslanike. Oni su vodili i provodili svoju politiku, koja je dovela do današnjice, koju toliko napadaju i kritiziraju Oni danas negiraju, pljuju svoju prošlost i svoj rad. Oni danas ruše ono što su sami gradili i zidali. Desetogodišnji konstruktivni elemenat, postao je destruktivan. Oni se danas srame svoje prošlosti, svoga rada, svega onoga što su dali i učinili. Nosioci integralnog jugoslovenstva, postadoše propovjednici plemenskog šovinizma. Kruti centralisti postadoše separatisti. Dugogodišnji vladinovci i nosioci vlasti i režima postadoše kruti opozicioneri.

It.d. it.d.

A sve to zašto !?

Jer nisu u vladi, jer ne sjede na mekanim ministarskim foteljima, jer ne primaju masne ministarske plate. To, samo to i ništa više. Oni misle, da raste med i mlijeko samo onda, kada su oni na vlasti.

Jest, historija, prošlost, brojevi, logika i zdravi razum tuku Udruženu Opoziciju. Tuku je u glavu i mozak, jer ta Udružena Opozicija danas radi i govori protiv same sebe i svoje prošlosti. protiv 10—godišnjeg rada.

I historija, i prošlost, i brojevi, i logika, i zdrav razum, i narod govore i kažu, viču i urliču :

Dosta je starih političara i starih stranaka, hoćemo smjenu stre generacije, jer novo doba donosi nove misli, traži nove sile.

I zato, narode, oprosti starim političarima i starim strankama, jer ne znadu ni što rade, ni što govore.

Split, februara 1937.

Dr. Oskar Tartaglia, advokat.



Obruč oko Madrida sve više se steže. Madrid se nalazi pod stalnom artileriskom vatrom i avijonskim navalama. Rezultat svega ovoga vidi se na našoj slici. Mrtvi po madridskim ulicama.

KROZ Šibenik

☐ DEŽURNA APOTEKA : V. Beroš, Zagrebačka ulica.

☐ TESLA KINO danas prikazuje film »Između dvije vatre« sa Gretl Theimer i Lucije Englisch.

☐ BALKAN KINO danas prikazuje film »90 minuta žadržavanja« sa Hari Pielom.

☐ RADOVI OKO UREĐENJA GROBLJA nastaviće se na proleće. Do sada su provedene stepenice do groblja, a na samom groblju izgrađena je mrtvačnica i Sakristija. (g)

☐ TEČAJ ZA POMOĆNIČKE I MAJSTORSKE ISPITE. Pri Državnoj dvoraz. trgovačkoj školi u Šibeniku održaće se tečaj za kandidate pomoćničkog i majstorskog ispita. Tečaj započinje 1 marta 1937 god., a upis se vrši u Direkciji trgovačke škole svakog dana od 10 do 12 sati. Pobliže upute daje Direkcija škole.

Optužba zbog klevete

ŠIBENIK, 19 februara. Pred sudijom sreskog suda dr. A. Kapitanovičem održana je danas rasprava po tužbi g. Ing. Branka Šegvića koga zastupa advokat dr. A. Nikolić, proti Branka Čenića praktidnog tehničara iz Šibenika sa braniteljem dr. Maleševićem.

G. Ing. Šegvić u svojoj tužbi navodi da ga je optuženi javno vrijedao, klevetao i nazivao ga nekarakternim, te time počinio prestup § 297 i 301 k. z. Na današnjoj raspravi preslušani su brojni svjedoži, a za provođenje ostalih dokaza, kao i preslušanja danas predloženih svjedoka rasprava je odgođena za 16 III. t. g. (g)

Predavanje dr. Dražančića u Nar. ženskoj zadruzi

Sinoć u 19 i 20 sati u prostorijama Narodne ženske zadruge održao je g. dr. Dravančić predavanje koje smo već bili javili. Radi slabog vremena koje je vladalo juće u Šibeniku poset je bio dobar. Dr. Dražančić u svom predavanju izneo je važnost žlezda s unutarnjom sekrecijom, osobito pak delovanje spolnih žlezda na razvitak kao i pravilno fukcionisanje ženskih genitalnih organa i ženske psihe.

Na način svakomu razumljiv izneo je posledice koje nastaju u mladim, zrelim i starijim godinama usled prestanka funkcije žlezda sa unutarnjom sekrecijom, a napose ženskih spolnih žlezda. Kod toga se dotakao mnogih uzroka zbog kojih dolazi do prestanka funkcija ili do promenjene funkcije spolnih žlezda što izaziva znatne i dalekosežne smetnje ženskog organizma. Na osobit pak način dr Dražančić iznio je i obrazložio pa je najvažnija funkcija ženskog organizma materinstvo, te je spomenio kako trudnoća povoljno deluje na razvitak ženskog organizma, koji time ispunjava najuzvišeniju zadaću. Pri tom kažao je par topiih reči u korist materinstva koje za ženu predstavlja ostvarenje najvećih čežnja. Na kraju svog predavanja izneo je momente kojih se žene moraju čuvati da izbegnu obolenju spolnih žlezda, a ti se podudaraju sa predustrožnostima čuvanja zdravlja uopšte. (g

Prodaje se novogradnja u gradu, tri sprata sa prostranim terasama, prizemlje i visoko podkrovlje te velika bašča, vrlo lijepi prometni položaj podesno za svaku svrhu kao stanovanje, industrija, hotel re taurscija ili koji zavod. Cijena umjerena, uvjete vrlo korisne. Informacije u upravi.

GRADSKE VIJESTI

Radovi oko željezničke stanice

Šibenik, 19 februara

Za izgradnju kanalizacije u ulici Miroslava Tyrša uporedo se je izgradila kanalizacija kroz Plišac kao spoj na gradsku kanalizaciju u Vrulјama. Sa ovime mnogo se je postiglo i udovoljilo potrebama predjela Plišac, a ujedno dobilo najkraći spoj za odvod vode iz Tyrševe ul. Ovi radovi traže sami posebi teškoću, pa je jedna jaka smetnja za prolaznike. Putevi koji su uski moraju prekopavati u dubini jednog i po metra kako bi se udovoljilo pravilnim zahtjevima izgradnje moderne kanalizacije. Kako je nemoguće ovim smetnjama izbjeći to nije nikakova naročita krivnja tehničkog odelka Gradskog Poglavarstva koji izvodi ove radove, radi toga mora i samo gradjanstvo uvideti i doprineti malo žrtve sa svoje strane. Ovi radovi vrše se oko željezničke stanice pa je putnicima i kolnom saobračaju u istinu težak prilaz. Radovi oko provadjanja kanalizacije u Tyršovoj ul. biti će kroz kratko vreme završeni, te će se odmah pristupiti radovima oko uredjenja površinskog sloja puta. Tehnički osek Gradskog Poglavarstva u svome projektu imao bi završiti potpuno radom oko uredjenja Tyrševe ul. i okolice željezničke stanice za vreme od mesed i po dana. Uvidjajući i sami kakove neugodnosti imaju pešaci i okolni saobračaj, za pristup do stanice, proveden je provizorni spoj puta od željezničke stanice preko imanja Rossi na put do Bolnice. Ovaj provizorni put potpuno će udovoljiti privremenim potrebama kolnog i pešačkog saobračaja, te se prema ovome najbolje vidi dobra namera svih faktora koji upravljaju sa radovima na o vom putu.

U gradu govorilo se da bi željeznička uprava mogla privremeno da putnički saobračaj prebaci na obalu, te tako donekle izidje u susret putnicima. Kako je već od prije započeto sa radovima oko uredjenja obale, to je nemoguće ovom traženju udovoljiti, jer bi nastale slične smetnje, a nikakav bolji rezultat. (g)

Izbor pretsednika b. HSS u srezu benkovačkom

(Benkovac, 18-II) Ovih dana sreska organizacija b.HSS u srezu benkovačkom, kako se čuje, izabrala je jednoglasno za svog pretsednika g. Martina Frkovića.

G. Martin Frković, porijeklom iz Like doselio se je u Benkovac pred desetak godina, gdje je otvorio komoćarsku radnju. Usprkos svima nedaćama, koje su ga pratile kao istaknutog političara-hrvata, i osim toga što je morao da se brine za svoju brojiniju obitelj on kao izvanredno radišan čovjek, sa svojim šilom i špagom, uspeo je da u par godina sagradi jednu kuću koja vredi oko 200-300 hiljada dinara. Prigodom poznate ustaške afere bio je uapšen, pa se tokom rasprave dokazalo da je on faktično sudelovao u toj akciji, čemu je dokaz, da je radi toga bio osuđen na nekoliko godina robije. Zahvalujući amnestiji pušten je sa robije prvo izdržane čitave kazne i kao najpodesnija osoba bio je izabran za pretseenika i vođu b. HSS u benkovačkom srezu. (l)

Ko će oprati sramotu?

Zašto se je pitanje podizanja spomenika Viteškom Kralju Aleksandru I u Splitu predalo u zaborav? Zašto su sakupljani prilozi? Onima, koji ovu stvar oduljavaju treba oduzeti vodstvo

Split, 19 februara

U sjećanju nam je još deveti oktobar. Na kobniji dan naše istorije. I kad je u Split onog predvečerja došla između teških vjest najteža, da u Marselju na putu triumfa, na radu za svoj narod, pade od izdajničkih metaka On, Neumrli Kralj Aleksandar Ujedinitelj, On Otac i Kralj, On Genij, cjelo naše Primorje, a naročito Split zatalasalo, uzbudilo se, proplakalo i diglo se.

Tog časa svačije srce ustreperilo je, a svačije oko prosuzilo nad teškim i bolnim događajem, koji je naš narod stigao u času njegova kretanja k pobjedi i k uspjesima.

A doček i ispraćaj Njegovih svetih ostataka? Noseći tešku i pretešku bol u srcima i na licu, gušeći se u suzama, defilovala je nijema i dugačka povorka poštovalaca i gradjana Splita i našeg Primorja.

Nakon tih teških dana, u časovima kad smo osjetili da je sve to što se nekoliko vremena unazad s nama desilo, da je sve to kruta istina i realnost, pokrenu se i Split, Split kojeg je On za života svog tako volio, da Svome Krapodigne spomenik dostojan bar pribli žno Njegove veličine i Djela Njegovog.

I povela se akcija; sakupljani su prilozi; održane su sjednice; vodjeni su razgovori. Sakupljen je novac, kojim se mogao da podigne spomenik dostojan i na dostojnom mjestu.

Ali danas nakon tri godine, od te tragedije i tih zaključaka, ta stvar ostala je na istom mjestu. Pare leže u kasama, a ideja i želja svih gradjana, još je neostvarena.

Zašto, zbog česa, po čijoj volji?

Mi, Primorci ovdje u centru našeg Primorja, mi koji smo Njegovo Tjelo prvi primili na tužnom povratku u ražalošćenu Otadžbinu, mi da još do danas ne odužismo se Njemu, prema kojem smo pokazivali zavidnu bol i tugu i pred tragedijom koja je zemlju snašla.

Dok drugi gradovi diljem prostrane zemlje, pa čak mala i neznatna mjesta učiniše svoju dužnost, dotle Split stao je nijem i pasivan.

Ko će oprati sramotu zbog ovoga sa lica Splita, jer ta sramota neosjetno pada na obraz ovoga grada.

Ovim hoćemo da tu sramotu skinemo sa lica svih jugoslovena grada Splita, čak sa lica svih jugoslovena Primorja, koji su nekoliko već puta energično i najenergičnije sa potpunim pravom zahtjevati realizovanje ove stvari.

To, što se spomenik Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju još u Splitu ne podiže krivica je na užem odboru, kojemu na čelu stoji g. pretsjednik Gradskog Poglavarstva inž. Kargotić. On je bio pozvan, da kaže već do sada zašto se taj spomenik ne podiže.

Ako su razlozi što se spomenik nije do sada podigao opravdano ogorčenje koje je nastalo u redovima gradjanstva i nacionalne javnosti, što se spomenik hoće da postavi na Botićevoj poljani u minjaturi, onda prestavnici užeg odbora na svojoj duši nose težak grijeh, koji se ničim ne može da opravda.

Jer, nacionalna javnost, koja je i dala novac za podizanje ovog spomenika tražila je i traži da taj spomenik bude na dostojnom mjesto i u dostojnoj veličini, kako to i zaslužuje ličnost Velikog Kralja.

O nedostacima žiria, koje je radove ocjenivao bilo je govora mnogo puta, kao i o nagradjenoj skici.

Zato, mi ponovno izlazimo pred javnost, smatrajući to svojom svetom nacionalnom dužnošću, da je pozovemo da se od odbora, koji nije znao ili htio da ovu stvar do sada riješi, energično traži da se pitanje podizanja spomenika Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju stavi na dnevni red.

Ako se imenovani uži odbor smatra nesposobnim ili ako ga u spravodjanju tog podhvata sprečavaju izvjesne stvari lične prirode pojedinih članova užeg odbora, onda neka tu stvar prepusti da je drugi nacionalni krugovi privedu kraju.

U Splitu i na Primorju ima značajan broj jugoslovenski orjentisanih ljudi, koji isto ovako misle, pa smatramo, da smo u interesu svih njih morali ovu stvar da pokrenemo, i ujedno da skinemo lagu i sramotu, koja ovime pada na sve strane, koji su ovu tako važnu stvar predavali zaboravu i »boljim vremenima«.

Na taj način otklonili smo bilo kakovu odgovornost od sebe za buduć-nost, u kojoj će ipak kadli-tadli biti raspravljeno, zašto se na ovaj način postupalo sa onim što je svakom čestitom jugoslovenu i milo i sveto.

Očekujemo, da će povodom ovoga, pozvani odbor početi radom ili u protivnom predati stvar drugima, da je privedu kraju, a dotle prisvajamo si pravo, da poduzmemo otvorenu kampanju preko cjele nacionalne štampe u zemlji protiv onih koji ovo zabacuju. (p)

Tridesetpetgodišnjica svećeničkog rada prote S. Urukala

Ovih dana g. prota Sergije Urukalo slavi 35 godišnjicu svog svećeničkog rada. Ličnost g. Urukala poznata je medju najistaknutijim krugovima u cjeloj zemlji. G. Urukalo pored svog svećeničkog rada, poznat je od davnine kao politički čovjek, koji je uvijek jedino pomagao onu politiku koja je vodila konsolidaciji i uredjenju naše zemlje. Svojim očinskim ophodjenjem sa narodom ovoga kraja g. Urukalo stekao je simpatije mnogih. Njegovo zauzimanje za mali narod, ne žaleći truda ni vremena, učinilo je, da se o njemu svugdje samo lijepo govori. U našem gradu g Urukalo pomagao je i pomaže moralno i materijalno svaku ispravnu narodno-nacionalnu stvar.

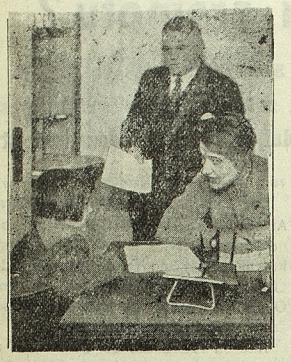
Zahvaljujući njegovom intezivnom radu kod mjerodavnih, davno očekivana želja priličnog broja pravoslavnog elementa u našem gradu u skoro biće ostvarena t.j. gradja pravoslavne crkve.

Uglednom svečaru naše tople čestitke i želje za dug i još plodniji život, na sreću, a na ugled Otadžbine! (p)

Budite pretplatnici „Tribune“

MALA KRONIKA

Policija i deca



U mnogim slučajevima i deca se moraju podvrći policiskom ispitivanju. Da na decu ne pravi se loš utisak to ih ne ispituju uniformisani, već žene u prisustvu kojeg prijaznog starijeg policiskog šefa.

Novo sunce

Prema saopštenjima Karnedžievog instituta, sa najveće zvjezdarnice na svijetu, u Maunt Vilsonu kod Pazadene, u Kaliforniji astronomi su kroz novi teleskop uspjeli da ugledaju najudaljniju maglu vasione, koja do sada nije bila astronomima poznata. Ta magla ja od naše planete udaljena za dva kvintiliona engleskih milja, što pretstavlja doista astronomsku cifru.

Kroz novi teleskop su američki astronomi nedavno otkrili i zvijezdu sa dosada najjačom svjetlošću u svemiru. svjetlost je 20.000 puta jača od svjetlosti našeg Sunca.

Neprestano govori

U američkom gradu Floridi neki Hauerd Stilmen već punih 200 časova neprekidno govori i njegovo fizičko stanje je svakog časa sve gore. Ljekari pored svih pokušaja do sada nisu mogli naći lijeka ovoj neobičnoj bolesti. Povodom ovog slučaja poznati američki ljekar dr. Dž. E. Čoker izjavio je: Neki tajanstven unutarnji poremećaj je uzrok njegovoj bolesti, po svoj prilici jak pritisak krvi na mozak. Čovjek otkada je počeo govoriti, nije spavao a uzeo je samo vrlo malo jela i vode. Katkad Stilmen i pjeva, a na pitanja odgovara razumno. Govori najviše o sebi, o elektrici, o Svetom Pismu.

SINJ

Grozna smrt ludjaka

Zaklao se staklom od boce u opć. redarstvu

(Sinj, 17 febr.) Nenadić Mitar pok. Damjana iz Bitelića krenuo je bio pameću još za vrijeme izbora nekadašnje Radićeve ere Njegova oca Damjana radićevci su pred kućom ubili smrkavši mu glavu kamenom. Mitar je tada od straha poludio. U zadnje vrijeme postao je bio pogibeljan ljudima, te ga je opć. liječnik uputio preko opć. uprave u ludnicu. Ali luđak je dopraćen u Sinj i zatvoren u neku prostoriju kod opć. redarstva u kojoj je ostao pun 1 mj. dana. Danas su ludjaku donijeli u boci mlijeka i ostaviii bocu kod njega. U bližim prostorijama držalo se u isto vrijeme (ujutro) i opć. vijeće. oko 1 sat popodne stražar je pošao da pogleda ludjaka. Našao ga je u lokvi krvi. Ludjak je razbio bocu i razbijenim staklom zaklao sam sebe. Liječnici kažu, da je morao po prilici oko 2 sata vremena upotrebiti, dok se je takovim staklom zaklao. Takav je humani rad seljačke općine. (j)

PENSIONISANJE OPĆ. LIJEČNIKA. Danas je na opć. vijeću izglasano da se pensioniše dugogodišnji opć. liječnik Dr. A. Boko, koji je sa svoje radinosti, humanosti i besplatnog liječenja siromašnih slojeva bio poznat nesamo u ovoj općini i srezu, nego i u cijeloj bližoj Bosni. Njegovo pensionisanje — iako je on još čovjek u punoj snazi — slijedio je radi toga, što je uvijek bio i ostao beskompromisni Jugosloven. (l)

SPORT

S. K. „Bata" (Borovo) gostuje u Splitu

Za 28 o. mj. imao bi iz Borova da stigne J. S. K. »Bata« iz Borova, koji važi kao odličan športski klub. Pomenuti bi odigrao utakmicu sa našim »Hajduk om«, koja bi bila nadasve interesantna, pošto »Bata« raspolaže i sa vrsnim igračima.

Hvar

Aktivnost Sokola

Dana 6-II t. g. naše Sokolsko društvo priredilo je svoj godišnji svečani ples, koji je uspio u moralnom i finansijalnom pogledu iznad svakog očekivanja.

Prostorije Kursalona retko su ikad prije bile tako svečane i tako vesele kao te večeri. Jer Sokolski ples za Hvar u ovim današnjim prilikama nije bio samo ples u običnom smislu te riječi, već nešto mnogo više. Bila je to zapravo smotra svih nacijonalnih snaga Hvara. Htjeli smo te večeri pokazati našim Sokolima naše priznanje i zahvalnost za njihov neumoran rad, i našu pomoć za njihov dalnji rad. Nije bilo nijedne naše kuće pa i one najsiromašnije koja tog dana nije poslala bar jedan dar za Sokolsku lutriju. Čak i mala djeca donosila su svoje darove da bi i oni tim malim darovima svojim pomogli Sokolskom društvu, progonjeno i rušeno danas sa svih strana od protivnika naših.

Zabava je u veselom bratskom raspoloženju potrajala sve do 6 sati jutra, te su braća i prijatelji zadovoljno razišli svojim kućama. (k)

Kult „Vudu"

U ranijim vremenima bio je poznat naročit kult „vodu« — žrtvovanja ljudi nekom božanstvu među crncima u Americi. Ovo je kasnije bilo iskorijenjeno, međutim, sada se u Detroitu desio jedan slučaj, koji daje povoda tvrdnji da se taj kult opet pojavio. Jednoga dana došla je u policiju jedna crnačka žena sa 11-godišnjom ćerkom drhćući od straha, izjavivši da njih dvoje hoće njen muž da žrtvuje. On je naložio vatru pod jedan kazan i rekao im da je kucnuo čas žrtve, pa da majka i ćerka budu ubijene i bačene u kazan. Policija je stvarno našla crnca kraj kazana kako potiče vatru pod kazan.

Za 30 dinara dobivate kod uprave Tribune Šibenik 10 kg. dobrog novinskog papira za omotavanje. 100

Oglašujte u „Tribuni"

MALI OGLASNIK

Do 15 riječi D. 6, svaka daljnja reč 50 p. (uvrštava se najmanje 2 puta)
Priopćeno po retku D 10 — Oglasi poštarifi

Oglas licitacije

Kod banovinske bolnice u Šibeniku održat će se dana 11 ožujka 1937 g. u 11 sati prije podne, prva ofertalna licitacija za opskrbu bolnice kamenim ugljenom i drvima za gorivo za vrijeme od 1 travnja 1937 do 31 ožujka 1938 god. Za potanje informacije mogu zanimanici da se obrate ekonomatu bolnice za vrijeme uredovnih satova.

Upravnik bolnice: Dr Machiedo.

105—3

U pažnji cij. građanstvu! Unajmljivanje stanova i soba, prodaja ili kupnja, traženje namještenja ili namještenika najuspješnije se postizava oglašivanjem u malom oglasniku mjesnih novina. Mali oglasnik za „Tribunu" može se predati preko cijelog dana u administraciji našeg lista: Šibenik, ul. Episk. Mašo.

Oglas licitacije

Kod banavinske bolnice u Šibeniku održat će se dana 11 ožujka 1937 u 11 sati prije podne, prva ofurtalna licitacija za nabavkku raznih tkanina za rublje, odjelo i posteljinu, te vunenih pokrivača (Čebadi) i pamučnih čarapa. Za potanje informacije mogu zanimanici da se obrate ekonomatu bolnice za vrijeme uredovnih satova.

Upravnik bolnice: Dr Machiedo.

106—2

Najnovije zakonski propisane tiskanice

Molba za smanjenje duga formular koji se upućuje sres. sudovima
Knjiga kontrola alkoholnih pića Unos — izuos
molba općini radi izdanja uverenja
Zemljoradničko uvjerenje koje općina upušta
Obračun iz kupov. robe na kred. iz ostalih pravn. odnosa.
Obligacije zemljoradn. dugova po 100 kom. vrlo umjerene cijene po komadu Din. 1.—
Opomene dužnicima zemljoradnicima 100 kom. Din. 15.—
Molbe za dozvolu prodaja vlast. vina 100 kom Din. 25
nabavlja se kod:
Tiskare E. Vitaliani i Sin - Šibenik

Priča „TRIBUNE"

Nikša I. Perić:

Topovodja Ljos piše.....

(Mornarska humoreska)

nastavak

Idući po krasnoj obali moj nos u mornarskoj školi zvali su me neko vreme „nosonja Ljos") slučajno je udario u jednu obalnu palmu (bilje koje raste na rijeci Nilu) divno drveće, koje me uvek podseća na prohujala lutanja po dalekim zemljama tropa, kad sam u njihovom hladu tumačio devojčicama bakrene boje, šta je to ljubav u raznim varijantama. Nego uistinu ja neobično volim palme, a moguće to dolazi otuda, naravno kao posledica Vašeg prisutstva. Vaš defenzivni stav (vojna pravila za more, str. 368. stav 6. 16 redak s leva na desno) kako čeznutljivo upirete oči na pučinu. Mili Bože — pomislio sam — šta li ova lepojka samo tako pažljivo gleda, dali moguće galebe, ali kojih uopšte nije ni bilo budući je mrak već uveliko pao ili opet da nije Vašu pažnju privukao onaj golemi crni jedrenjak čija se silueta ocrtavala na horizontu, kao neka crna bačva, ili do đavola moguće ste gledali našeg krstaša, koji je bio uperio svoje topovske cevi na grad (bile su prazne). Iz Vaših kontradiktornih odgovora, mogao sam zaključiti da ste samo gledali. Hm ! gledati. Ono istina je da kad se nešto gleda onda mora da se nešto i vidi, što opet nije bio slučaj kod Vas, kad ste se udostojali uputiti mi ovakav odgovor „bezobrazna mornarska budalo".

Svejedno sad što ste Vi meni rekli, jer mi smo debelokošci poput afričkih slonova i sve je prošlo bez učinka, jer morate znati, da blagoglagoljiva upustva našeg I. oficira pala su na plodno tlo (ovako me nekad kateheta u školi podučavao). Naš I oficir inače duša od čoveka (ovo moram dodati, jer Vi neznate mane I oficira). Nego inače bez obzira na inkrimirane reči, ja sam se ravnao po principu bocmana Razvaline, koji kaže: »guraj dok ide, a kad ne ide, brusi pete, dok nije vrag počeo sam od sebe da ide". Ove svetske aforime rekao je jednom bacman Razvalina, kad je na Cipru u poznatoj rakijašnici »kod pijane žabe" izdržao dvosatnu blokadu ciparske okonjene policije. Nakon što je dva policajca bacio u more, naš I oficir poslao je pojačanje u vidu dva mornarska mazgova koji su našeg razigranog bocmana uprtili na leđa i svečano dovukli na brod (Bocman je, naravno platio ceh) Međutim sve ovo ne spada u moju stvar. Usprkos svega istina je da sam bio drzovit ili kako naš I topdiski Obrad veli: »trista mu gajtana i boga Jupitera, pa ovaj patlidan je naljoskan do prve crte na vodenoj liniji«. Logički, Vi nećete razumeti ove stručne reči, ali je dovoljno da ih ja razumem, jer one povlače sobom jutarnje švedske (to je kad se sa obe noge lebdi u vazduhu) gimnastičke vežbe uz obligatno francusko mišljenje (pretpostavljam da znate ovo mišljenje).

Na osnovu svega dosad napisanog, ja sam Vas molio za oproštenje i Vi kao kulturna dama sa svim atributima što ih nosite u toaletnoj tašni smesta ste shvatili situaciju, dok sam ja takođe na licu mesta konstatovao motornu (znači punom parom) činjenicu da sam prešao preko „vodene linije".

Moj napad na Vašu simpatičnu pojavu i naklonost mogao se tek uporediti sa akcijom lakih torpiljera uz akcioni radius od 3 dana bojni brodovi pretstavljaju gros jedne flote, pa prema tome njih sam čuvao za crne dane (valjda znate onu poslovicu: „čuvaj bijele novce za crne dane)«. Nego da svalim krivnju za ove događaje na živu istinu, da već nijesam vidio kopna dva mjeseca (brojevima dva), već uvek u paklenskoj vožnji (»Vihor« suče 48 milja u sat). Na brodu ima Vam vrlo raznih stvari, tako napr. same nepotrebne stvari kao: brod na borbu, požari (same mistifikacije) čišćenje, farbanje, ribanje palube i ostale brodske pojave, koje Vas sigurno savršeno ništa ne interesuju, jer to opet spada u naše brodsko-unutrašnje naziranje na kopnene pojave (u ove opet ne spadaju bačve, naravno pune, zatim vina, razni likeri i ostala bezalkoholna pića).

Posijedice prevelike vrućine obično svršavaju sa hladnim trezvenim razmišljarjem u bropskoj buturnici.

(nastaviće se)

Direktor: HAMILKAR VITALIJANI — Glavni i odgovorni urednik: BRUNOSLAV J. LORINI — Stampa: Tiskara E. Vitaliani i Sin, Sibenik — Plativo i tuživo u Sibeniku